

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Automaation lisääminen viranomaisten neuvonnassa -työryhmä

7. KOKOUS
2.12.2025

Asialista

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
3. Hallituksen esityksen luonnos
4. Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot
5. Vaikutusten arviointia ja nykytilan kuvausta varten tehty kysely, yhteenveto vastauksista
6. Tilannetieto keskeisten linjausten käsittelystä
7. Muut asiat
8. Seuraavat kokoukset
9. Kokouksen päättäminen

Hallituksen esityksen luonnos

- Kirjoitetaan perusteluja uusiksi siitä näkökulmasta, että kyse on tyhjältä taululta ikään kuin uutena annettavaa sääntelyä, eikä pelkästään nykyisen säännöksen muuttamista.
 - Saadaan perusteluista toivottavasti siistimmät ja johdonmukaisemmat; nyt perustelut ovat pikemminkin toimineet keskustelupaperina kuin aidosti HE:n perusteluina
 - Tässä auttaa myös se että saadaan muita HE:n jaksoja täytettyä niin että asioiden ei tarvitse ilmetä säännöskohtaisista perusteluista
- Olemassa olevien, muiden kuin laadunvalvontavelvoitteiden muuttamiselle ei vaikuttaisi olevan riittävän vahvoja perusteluja, mutta niitä voitaisiin hieman selkeyttää

nykyinen:

käyttäjälle tarjotaan mahdollisuus ottaa yhteys viranomaisessa toimivaan luonnolliseen henkilöön asioinnin jatkamiseksi

voisi olla esimerkiksi:

käyttäjälle tarjotaan mahdollisuus asioida luonnollisen henkilön kanssa

käyttäjälle kerrotaan, miten tämä voi asioida luonnollisen henkilön kanssa

(tämä myös Viron vastaavassa ehdotuksessa keskeisenä suojatoimena)

nykyinen:

käyttäjälle kerrotaan, että hän vaihtaa viestejä palveluautomaation kanssa

voisi olla esimerkiksi:

käyttäjälle kerrotaan, että hän vaihtaa viestejä palveluautomaation kanssa, ellei tämä ole ilmeistä

Keskeiset käsitteet

- Neuvonnan käsitteen ja skaalan tarkempi avaaminen (erit. nykytilan kuvaus)
 - Neuvonnan ulkoistamista koskevista esityksistä voi saada jotain kättä pidempää (esim. HE 17/2025 vp)
 - Oltava varovainen, ettei lähdetä rakentamaan liian rajoittavaa tulkintaa
 - Päätöksenteon ja neuvonnan raja
- Laadunvalvonnan ja riskinhallinnan velvoitteiden sisältö
 - Yhtäältä soveltavat viranomaiset halunnevat tarkkuutta ja konkretiaa, toisaalta tavoitteena ollut jättää viranomaisille liikkumavaraa velvoitteiden toteuttamiseen

Tietosuoja

- Onko sääntelyn tarkoituksena, että asiakas voi saada botin avulla häntä koskevia tietoja viranomaisen tietojärjestelmästä?
 - Lähtökohtaisesti tätä ei nykyiselläkään DPL 6 a §:llä rajoiteta eli oikeustilaa ei ole tarkoitus muuttaa?
 - DPL 6 §:ssä digitaaliseen palveluun kohdistuvat tunnistamisvaatimukset
 - Viranomaisen arvioi itse, missä määrin asiakkaan tietoja voidaan käyttää ja käsitellä neuvontatilanteessa
- Henkilötietojen käsittelyn perusta ja suojatoimet neuvontatilanteissa
- Tietosuoja-asetuksen 22 artikla

Tallennetut keskustelut

- Tallennettujen keskustelujen oikeudellinen asema
 - Julkisuuslaki, tiedonhallintalaki, arkistolaki, tietosuojasääntely
 - Ei siis erillistä omaa sääntelyä

Muuta

- Tuodaan HE:ssä esiin se, että asiakkaat käyttävät jo nyt kielimalleja asioinnissa esimerkiksi neuvojen saamiseen, mutta epäluotettavista lähteistä.
- Täsmennetään viittauksia tekoälyasetukseen, varsinkin kun asetuksesta on annettu nyt muutosehdotus; ei perustella avoimuusvelvoitteen poistoa ensisijaisesti tekoälyasetuksella.
- Tekoälyasetuksen liikkumavaran tarkempi kuvaaminen
 - Voi olla tarpeen rajata riskinhallintavelvoitetta koskemaan (yhdenvertaisuuden osalta) vain järjestelmiä, jotka eivät ole tekoälyasetuksen mukaisia suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä.
- Tähdennetään, miksi riskinhallintavelvoite koskee vain tiettyjä riskejä (esim. tietoturvariskien hallinnasta on jo ihan riittävästi sääntelyä)

Seuraavaksi

- Toimitetaan uusi versio hallituksen esityksen luonnoksesta työryhmälle 17.12.
- Hyödynnetään tässä vaiheessa myös PeVL 52/2025 vp ja sen asiantuntijalausunnot
- Keskustellaan tästä versiosta tammikuun ensimmäisessä kokouksessa.

Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

- Ei erityistä sääntelyä automaattisesta neuvonnasta:

- Espanja, Tanska, Slovakia, Ranska, Bulgaria, Slovenia, Irlanti, Tšekki, Puola, Portugali, Belgia, Ruotsi
- Puolassa kuitenkin sääntelyä digitaalisista palveluista (vrt. Suomi)

- Sääntelyä automaattisesta neuvonnasta:

- Unkari

Ruotsi

- Hallinnon yleislainsäädäntö saman suuntaista kuin Suomessa; viranomaisen on oltava tavoitettavissa ja asioinnin on oltava helppoa
- Vuonna 2017 hallintolain uudistuksen yhteydessä poistettiin viittaukset tiettyihin asiointikanaviin, kuten sähköpostiin
- Keskustelubottien käyttö samantapaista kuin Suomessa ja myös viranomaisten välillä heterogeenistä
 - Painotus ns. yleisessä neuvonnassa

Tanska

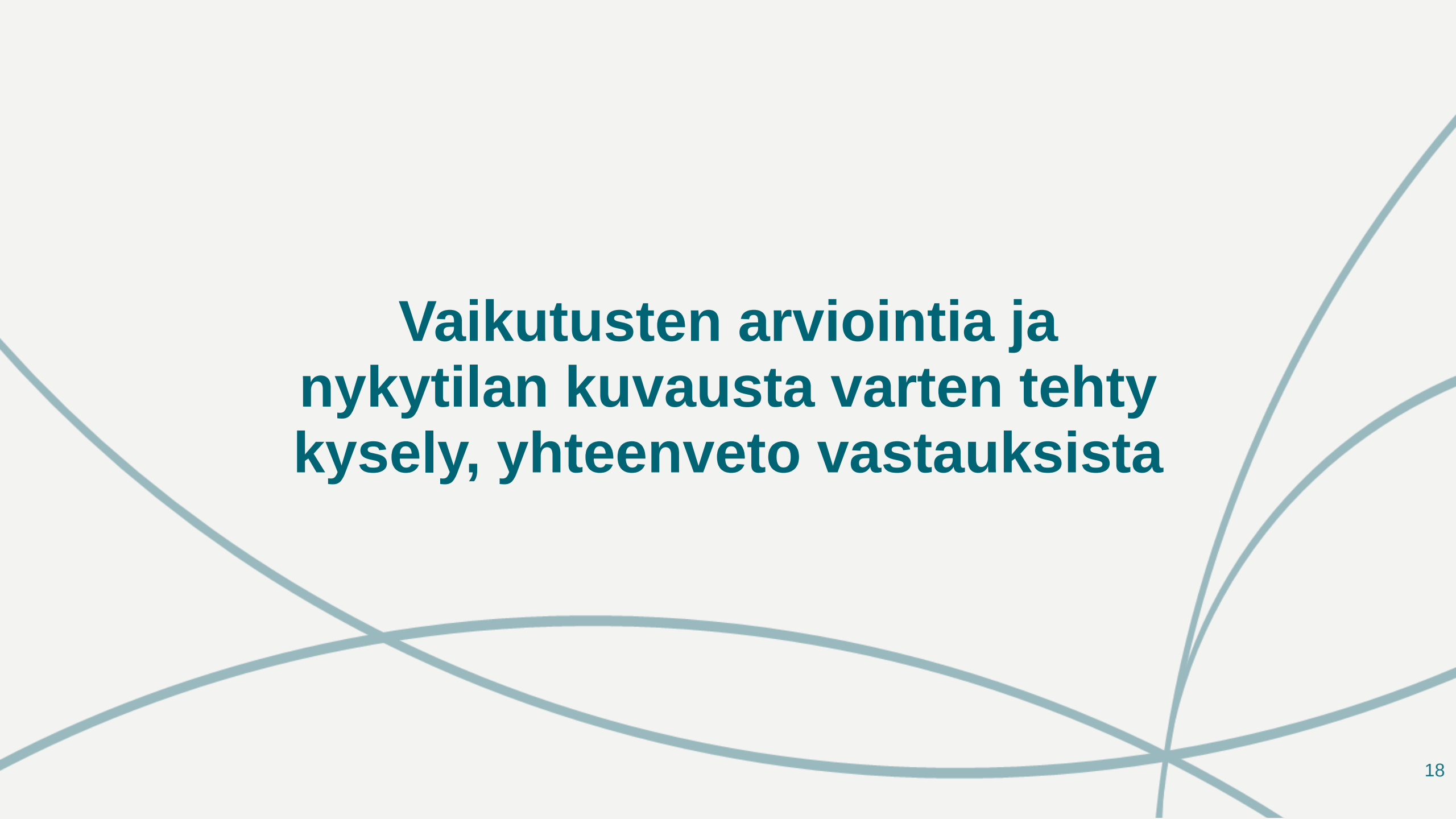
- Kuten Ruotsissa, samansuuntaista hallinnon yleissääntelyä neuvonnasta ja palveluperiaatteesta
- Ei neuvonnan muotoon tai kanavaan kohdistuvia erityisvaatimuksia
- Käytännön tasolla painotus niin ikään yleisneuvonnassa

Norja

- Uuden hallintolain esitöissä tunnistettu chatbotit ja niiden käyttö, mutta sen perusteella ei ole nähty tarvetta antaa erityistä sääntelyä; sääntely linjassa Suomen, Ruotsin ja Tanskan kanssa

Viro

- Automaattista hallintomenettelyä koskeva lakiehdotus, joka kuitenkin raukesi vaalikauden päättymisen vuoksi
 - Ainoana suojatoimena mahdollisuus asioida luonnollisen henkilön kanssa chatbotin sijaan
- Tarkoitus antaa ehdotus uudelleen vielä tämän vuoden aikana

Vaikutusten arviointia ja nykytilan kuvausta varten tehty kysely, yhteenveto vastauksista

Tilannetieto keskeisten linjausten käsittelystä

Muut asiat

Seuraavat kokoukset

Doodle-kysely seuraavien kokousten ajankohdista

- <https://doodle.com/group-poll/participate/er7ORyka>
- Kolme ensimmäistä kokousta kahden viikon välein ja neljäs kokous pidemmän tauon jälkeen (hiihtolomat), jokaiselle kokoukselle on kolme vaihtoehtoista aikaa
- Aikaa vastata 9.12. asti (tästä tulee myös erillinen viesti) jonka jälkeen lähetetään Teams-kutsut
- Ei kokousta jos ei käsiteltävää asiaa

Valmistelun juoksutus vuonna 2026 (alustava)

- Käännökset viikko 4-8 (tammi-helmikuu)
 - Lakiehdotus, keskeinen sisältö, säännöskohtaiset perustelut käännettäväksi tammikuun aikana; tästä eteenpäin ei muutoksia ennen jatkovalmisteluvaihetta
 - Loput jaksot mieluiten mahd. pian sen jälkeen, jos ei samassa paketissa
- Lausuntokierros viikko 7-15 (helmi-maaliskuu)
- Esittely viikolla 21-23 (toukokuun loppupuoli/kesäkuun alku)
 - Tai vaihtoehtoisesti 36-38 (syyskuun alku)
 - Laintarkastus, arviointineuvosto ym. voivat myös viivästyttää

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!